

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Voorwoord

de Boer, Th.M.

Publication date

2013

Document Version

Final published version

Published in

Begrensde vrijheid in het IPR: bijdragen aan het symposium gehouden op 28 september 2012 ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van prof. mr. P. Vlas als hoogleraar internationaal privaatrecht en rechtsvergelijking aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

de Boer, T. M. (2013). Voorwoord. In J. W. Rutgers, & M. Zilinsky (Eds.), *Begrensde vrijheid in het IPR: bijdragen aan het symposium gehouden op 28 september 2012 ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van prof. mr. P. Vlas als hoogleraar internationaal privaatrecht en rechtsvergelijking aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam* (pp. 9-10). (IPR thema reeks; No. 3). Maklu. <http://www.maklu.be/link/9789046606025vw.pdf>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Voorwoord

Th.M. de Boer *

Toen mij gevraagd werd of ik bereid was als dagvoorzitter op te treden tijdens een symposium ter gelegenheid van het vijfentwintigjarig ambtsjubileum van Paul Vlas, heb ik zonder aarzeling ja gezegd. Vanaf 1987, het jaar waarin wij beiden tot hoogleraar internationaal privaatrecht en rechtsvergelijking werden benoemd – hij aan de VU en ik aan de UvA – tot mijn afscheid in 2003, zijn we in Amsterdam elkaars *collega proximus* geweest, en dat was wat mij betreft al genoeg reden om de uitnodiging met plezier te aanvaarden. Daar kwam bij dat ik het een eer vond een bijdrage te mogen leveren aan de huldiging van iemand die zich inmiddels een vaste plaats verworven heeft in de ‘hall of fame’ van het Nederlandse IPR.

De eerste keer dat Paul en ik elkaar ontmoetten, moet geweest zijn bij een vergadering van de Commissie IPR van het Asser Instituut, ergens aan het eind van de jaren '70. Hij was toen wetenschappelijk medewerker in Leiden, ik in Amsterdam. Ik herinner me een bleke jongeman, met een keurig kapsel (dat heeft hij nog steeds) en een keurig pak (dat heeft hij ook nog steeds), die bij die vergaderingen nooit veel zei. Hij stak dan ook nogal schril af bij de delegatie van de Universiteit van Amsterdam, die vooral opviel door baarden, oorbellen, spijkerpakken en waarschijnlijk ook een behoorlijk grote mond. Het heeft nog heel wat jaren geduurd voor ik ontdekte dat achter de nette haardracht en het driedelig grijs een buitengewoon scherpzinnige, hartelijke en geestige jurist verborgen zat, iemand die alleen het woord nam als er echt iets te zeggen viel en die af en toe kleine grapjes maakte, het soort terloopse opmerkingen dat de Engelsen zo mooi typeren met de uitdrukking ‘tongue in cheek’.

Ook mijn bewondering voor zijn wetenschappelijke kwaliteiten is in de loop der jaren alleen maar toegenomen. Paul was niet het type wetenschapper dat groots uitpakte met hemelbestormende ideeën over de toekomst van het IPR of met vernietigende kritiek op de status quo. In plaats daarvan bepaalde hij zich tot het beschrijven van het geldende IPR, in de breedste zin van het woord, waarbij hij fijntjes en zonder poeha wel eens wilde wijzen op ongerijmdheden of discrepanties in bestaande of voorgestelde regelgeving of op onbegrijpelijkheden

---

*

Prof. mr. Th.M. de Boer, emeritus hoogleraar internationaal privaatrecht en rechtsvergelijking aan de Universiteit van Amsterdam en lid van de Staatscommissie voor het Internationaal Privaatrecht.

in de jurisprudentie. Ik denk dat hij daarmee een bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van het Nederlandse IPR die voor de praktijk misschien wel van groter belang is geweest dan de bevoegen pleidooien voor verandering van de IPR-theoretici uit de jaren zeventig en tachtig.

Het op 28 september 2012 gehouden symposium was gewijd aan het onderwerp 'begrensdte vrijheid in het IPR', een mooie maar wat mij betreft ook wat vage titel. Wie het begrip 'vrijheid in het IPR' primair associeert met het beginsel van de partijautonomie, zou kunnen denken dat er tijdens het symposium vooral gesproken werd over regels die een vrije rechts- of forumkeuze verbieden of beperken. De organisatoren hadden echter een breder perspectief voor ogen. De grenzen die het nationale en het Europese recht opleggen aan de wilsvrijheid van natuurlijke personen en ondernemingen laten zich in het IPR niet alleen vertalen in een afbakening van de conflictenrechtelijke of processuele partijautonomie, maar ook in de toepassing van algemene leerstukken (openbare orde, voorrangsregels), in een beperking van jurisdictionele alternatieven, of in uitzonderingen op de incorporatieleer. Zo bezien, stelt het IPR meer grenzen aan de keuzevrijheid van de deelnemers aan het internationale rechtsverkeer dan een oppervlakkige lezing van de regelgeving op dit terrein doet vermoeden.

De in dit boek gebundelde symposiumvoordrachten richten zich op vier deelgebieden van het IPR: het personen- en familierecht, het rechtspersonenrecht, het overeenkomstenrecht en het bevoegdheidsrecht, vier onderwerpen waarover Paul Vlas veelvuldig heeft gepubliceerd. Per onderwerp belichten steeds twee auteurs een aspect van de door het IPR begrensde vrijheid. Tezamen geven hun bijdragen een caleidoscopisch beeld van de verschillende wijzen waarop nationale en Europese beperkingen van de privaatrechtelijke dispositievrijheid zijn verdisconteerd in de regels en leerstukken van het hedendaagse IPR. Dat is een boeiende thematiek, zo kon ik al tijdens het symposium constateren, niet alleen door de IPR-technische problemen die erin besloten liggen, maar ook door de rechtspolitieke keuzes die bij de oplossing daarvan gemaakt moeten worden. Een onderwerp, kortom, dat recht doet aan de veelzijdigheid én het wetenschappelijk kaliber van degene wiens ambtsjubileum met dit symposium werd gevierd.